Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

KÉPZÉSI PROGRAM

ÉS TÁJÉKOZTATÓ

Szakoktató BSc, nappali és levelező tagozat

Budapest, 2021. március 16.

A SZAK TANTERVE

1. A szak megnevezése:

Szakoktató (Vocational Technical Instructor)

2. Képzési terület:

pedagógusképzés

3. A képzés nyelve:

magyar

4. Képzés munkarendje(i) és a képzési idő félévekben:

- nappali és levelező munkarend, 6 féléves képzés

5. Választható specializációk:

- műszaki szakoktató

6. A fokozat megszerzéshez összegyűjtendő kreditek száma:

- a 6 féléves képzésben 180 kredit

Gyakorlatorientált képzés (az óraszám 60-70%-a gyakorlati jellegű)

7. Végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- szakoktató (Vocational Technical Instructor)

8. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

146/0114

9. Képzési cél:

A képzés célja szakoktatók képzése, akik a specializációjukhoz tartozó ágazatok területén felkészültek az iskolai rendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben elsősorban a gyakorlati tárgyak oktatásának megtervezésére, szervezésére, vezetésére, valamint oktatási tevékenység végzésére, a szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó laboratóriumi foglalkozások és a vállalati képzőhelyeken folytatott szakmai (vállalati, intézményi képzőhelyeken, képzőközpontban folyó, tanműhelyi, tanirodai, tangazdaság, egyéni- és társas vállalkozásoknál folyó, valamint felnőttképzési, felsőoktatási és szakképzési duális képzési) egyéni és csoportos gyakorlatok megtervezésére, vezetésére, megszervezésére. Tanulmányaikat a szakmai tanár mesterképzésben folytathatják.

10. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A) A szakoktató specializációnak megfelelő elsajátítandó szakmai kompetenciák

1. tudása

- Átfogóan ismeri a szakoktató specializációjának megfelelő tantárgykör alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a szakoktató specializációjának műveléséhez szükséges legalapvetőbb matematikai, természet- vagy gazdaságtudományi, társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat a szakképzés nézőpontjából.
- Ismeri a specializációjához kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert a szakképzés nézőpontjából.
- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati, intézményi, szolgáltató, mezőgazdasági) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
- Rendelkezik a rövidciklusú képzések tervezéséhez, szervezéséhez és vezetéséhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati ismeretekkel.
- Rendelkezik a szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati ismeretekkel.
- Ismeri a duális és egyéni képzés legfontosabb alapfogalmait, jellemzőit, tipikus megvalósítási formáit.

2. képességei

- A szakképzés nézőpontjából képes a specializációnak megfelelő ismeretrendszerét alkotó diszciplínák alapfokú analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységre.
- A szakképzés nézőpontjából képes az adott specializáció legfontosabb elméleteit, eljárásrendjét és az azokkal összefüggő terminológiát gyakorlati feladatok végrehajtásakor alkalmazni.
- Képes rutin szakmai problémák azonosítására, azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására és (standard műveletek gyakorlati alkalmazásával) megoldására.

- Képes a szakmai specializációnak megfelelő munkafogások, munkacselekvések, munkatevékenységek bemutatására, elsajátításának és begyakoroltatásának irányítására.
- Képes a gyakorlati vizsgák megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására és ellenőrzésére, értékelésére a minőségbiztosítási elvek figyelembevétele révén.
- Képes egyszerűbb, a szakképzés nézőpontjából fontos rendszerek és folyamatok modellezésére, különös tekintettel a gyakorlóhelyek eltérő szempontjaira.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye (képzési központ, tanműhely, taniroda, tangazdaság, vállalat vagy vállalkozás által működtetett egyéni gyakorlóhely) erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.
- Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.
- Képes arra, hogy specializációjának megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább alapszinten egy idegen nyelven.

3. attitűdje

- Vállalja szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a specializációja területén zajló, a szakképzés szempontjából kiemelt szakmai, technológiai fejlesztések és innovációk megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai és pedagógusi céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

4. autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület képzett szakembereivel is.
- Feltárja az alkalmazott technológiák, eljárások, kezelésmódok hiányosságait, a folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
- Hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

B) A szakoktató pedagógiai területen elsajátítandó

1. tudása

- Alapvető tudással rendelkezik a személyiség sajátosságaira és fejlődésére vonatkozó nézetekről, a szocializációról, a hátrányos helyzetű tanulókról, a személyiségfejlődés zavarairól, a magatartásproblémák okairól.

- Rendelkezik a szakoktatói tevékenységhez szükséges pedagógiai, pszichológiai, digitális pedagógiai és alapvető gyógypedagógiai, szociálpedagógiai és andragógiai ismeretekkel.
- Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit.
- Rendelkezik az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel.
- Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.
- Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.
- Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól.
- Ismeri a pedagógus szakma jogi és etikai szabályait, normáit.
- Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.
- Ismeri a tehetség, a sajátos nevelési igény és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet, valamint a különleges bánásmód fogalmát, ismérveit.
- Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.

2. képességei

- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.
- Képes a konfliktusok hatékony kezelésére.
- Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás keretében is.
- Képes a megértési nehézségek felismerésére és kezelésére.
- Képes a tanulókkal a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési elvek és formák közös kialakítására, elfogadtatására.
- Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra diákokkal, szülőkkel, a szaktárgyainak megfelelő szakterületek képviselőivel, az iskolai és iskolán kívüli munkatársakkal a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően.
- Képes mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel (szeretettel) viszonyulni minden tanítványához.
- Képes a szaktárgyainak tanításával, tanulásirányításával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására.

3. attitűdje

- Tiszteli a tanulók személyiségét.

- Érzékeny a tanulók problémáira, törekszik az egészséges személyiségfejlesztés feltételeit biztosítani minden tanuló számára.
- Törekszik az aktív együttműködésre a szakmai elméleti tárgyak tanáraival.
- Nyitott arra, hogy a konfliktushelyzetek, problémák feltárása, illetve megoldása érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon.
- Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra.
- Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.
- Elkötelezett a nemzeti értékek és azonosságtudat iránt, nyitott a demokratikus gondolkodásra és magatartásra nevelés, valamint a környezettudatosság iránt.
- Elkötelezett az alapvető demokratikus értékek iránt.
- Szociális érzékenység és segítőkészség jellemzi. Előítéletektől mentesen végzi oktatómunkáját, igyekszik az inklúzió szemléletét magáévá tenni.

4. autonómiája és felelőssége

- Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes.
- Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.
- Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.
- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.
- Egyenrangú partner a szakmai kooperációban, végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.

11. A képzés főbb területei:

	Kredit pont
Természet- vagy gazdaságtudományi ismeretek *(15-20 kredit)*	18
Gazdasági és humán ismeretek *(15-20 kredit)*	15
Pedagógiai és pszichológiai ismeretek, pedagógiai gyakorlatok *(30-40 kredit)*	40
Szakmai specializációnak megfelelő szakmai ismeretek *(40-50 kredit)*	40
A szakmai specializációnak megfelelő szakmódszertanok, szakmai és pedagógiai gyakorlatok *(40-50 kredit)*	47
Szabadon választható tárgyak *(min. 10 kredit)*	10
Szakdolgozat *(10 kredit)*	10
Összesen:	180

12. Kritériumkövetelmények

Pedagógiai gyakorlat:

- Két félévben kísérő szemináriummal kísért, mentor és egyetemi vezetőtanár által támogatott pedagógiai gyakorlat, ami vállalati vagy intézményi képzőhelyeken, vagy képzőközpontban, vagy tanműhelyi, tanirodai, vagy egyéni- és társas vállalkozásoknál, vagy pedig felnőttképzési, felsőoktatási és szakképzési duális képzési helyen kerül teljesítésre. A hallgatónak félévenként 15 órát kell hospitálnia és félévenként 12 órányi foglalkozást megtartania. A második félévben vizsgafoglalkozást kell tartani. A pedagógiai gyakorlat során portfóliót kell készítenie a hallgatónak.

Szakmai gyakorlat:

- A hallgatónak vállalati vagy intézményi képzőhelyeken, vagy képzőközpontban, vagy tanműhelyi, tanirodai, vagy egyéni- és társas vállalkozásoknál, vagy pedig felnőttképzési, felsőoktatási és szakképzési duális képzési helyen szakmai gyakorlatot kell teljesítenie, melynek időtartama 5 munkanap. Ezek részletekben is teljesíthetők. A szakmai gyakorlat során portfóliót kell készítenie a hallgatónak.

A pedagógiai gyakorlat és a szakmai gyakorlat során készített portfólió egy egységet alkot.

13. Idegen nyelvi követelmények (a fokozat megszerzéséhez):

A szakoktatói végzettség megszerzéséhez az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) hivatalos nyelveiből legalább egy, államilag elismert középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű bizonyítvány vagy oklevél bemutatása.

Megjegyzések:

Az Európai Unió hivatalos nyelvei (kivéve magyar): angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, lengyel, lett, litván, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák, szlovén

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének hivatalos nyelvei: angol, arab, francia, orosz, kínai, spanyol

14. Az ismeretek ellenőrzése

a) a szorgalmi időszakban tett írásbeli vagy szóbeli beszámolóval, írásbeli (zárthelyi) dolgozattal, illetve otthoni munkával készített feladat (terv, mérési jegyzőkönyv, házi dolgozat, esszé, tanulmány, stb.) értékelésével, évközi jeggyel vagy aláírással,

b) a szorgalmi időszakban tett elővizsgával,

c) a vizsgaidőszakban tett vizsgával, és

d) záróvizsgával.

15. A záróvizsgára bocsátás feltételei

a) Végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése, és

b) a szakdolgozat beadása.

Végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény annak a hallgatónak állít ki, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket és az előírt pedagógiai, valamint szakmai gyakorlatot – az idegen nyelvi követelmény teljesítése és a szakdolgozat elkészítése kivételével – teljesítette, valamint az előírt kreditet megszerezte.

16. A záróvizsga részei

A záróvizsga a szakdolgozat és a portfólió védéséből, továbbá a tantervben előírt tárgyakból tett szóbeli vizsgákból áll (felkészülési idő tantárgyanként legalább 30 perc), amelyet a hallgatónak egy napon, folyamatosan kell letennie.

A záróvizsga ismeretanyagát felölelő tantárgyak (tantárgycsoportok) jelölhetők ki a következők szerint:

- Pedagógia (pszichológia, netgeneráció, pedagógiai kompetenciák, az életen át tartó tanulás paradigmája, a szakképzés pedagógiai alapjai)
- Szakmódszertanok szakmai alapjai (I-III.)
- Szakmódszertan (I-III.)

A szóbeli vizsga kérdéssorát a jelöltek a záróvizsga előtt 30 nappal megkapják.

A jelölt a vizsgát akkor kezdheti meg, ha a záróvizsga-bizottság szakdolgozatát, a bíráló véleményét figyelembe véve legalább elégséges (2) minősítéssel elfogadta. Az elégtelen szakdolgozat kijavításának feltételeit a TVSz határozza meg.

17. A záróvizsga eredménye

A szakdolgozatra, a portfólióra és a záróvizsga szóbeli részére kapott érdemjegyek – a záróvizsga tárgyak számát figyelembe vevő – átlaga az alábbiak szerint:

$$\boldsymbol{ZVE = \frac{P\&SZD + P\&SZDBV}{2} * 0,5 + \frac{PV + SZSZM + SZMV}{3} * 0,5}$$

Jelölések:

ZVE: szakoktatói záróvizsga átlagolt érdemjegye
P&SZD: portfolió és a szakdolgozat záróvizsga bizottság által megállapított érdemjegye, figyelembe véve a bíráló(k) véleményét
P&SZDBV: szakdolgozat és portfolió bemutatása és védése
PV: pedagógiából tett szóbeli vizsga
SZSZM: a szakmódszertanok szakmai alapjaiból tett szóbeli vizsga
SZMV: a szakmódszertanokból tett szóbeli

Amennyiben valamelyik záróvizsgatantárgy vizsgája volt sikertelen, a vizsgázónak csak abból kell javító vizsgát tennie. A sikertelen javítóvizsga ismétlő javítóvizsgán javítható. Ezen

túlmenően további javítási lehetőség nincs. Sikertelen tantárgyi vizsga javítására, illetve ismételt javítására a sikertelen vizsgát követő két hónapon belül nem kerülhet sor.

18. Oklevél kiadásának feltétele:

a) Sikeres záróvizsga,

b) Idegen nyelvi követelmény teljesítése.

19. Az oklevél eredménye

Az oklevél eredményét két tizedesjegyre kerekítve kell meghatározni, a közbenső részeredményeket nem szabad kerekíteni.

$$\boldsymbol{OE = \frac{P\&SZD + P\&SZDBV}{2} * 0,3 + \frac{PV + SZSZM + SZMV}{3} * 0,2 + 0,5 * T}\text{Á}$$

ahol TÁ, a teljes tanulmányi időszakra számított halmozott súlyozott tanulmányi átlag.

Az oklevél minősítését az oklevéleredmény két tizedesjegyre kerekített számértéke alapján a következők szerint kell meghatározni:

- kiváló, ha az oklevéleredmény eléri a 4,50 értéket,
- jó, ha az oklevéleredmény eléri a 3,50 értéket és 4,50 értéknél kisebb,
- közepes, ha az oklevéleredmény eléri a 2,50 értéket és 3,50 értéknél kisebb,
- elégséges, ha az oklevéleredmény eléri a 2,00 értéket és 2,50 értéknél kisebb.

Kitüntetéses az oklevél minősítése, ha a vizsgázó

- a záróvizsga minden tantárgyából jeles eredményt ért el,
- diplomamunkájának vagy szakdolgozatának a záróvizsgán megállapított érdemjegye jeles,
- amennyiben van, akkor valamennyi, az oklevél megszerzéséhez szükséges szigorlatának osztályzata jeles és
- a teljes tanulmányi időszakra vonatkozó halmozott súlyozott tanulmányi átlaga legalább 4,25.

20. Hatályba lépés dátuma: 2021. augusztus 31.

Budapest, 2021. május 2.

Dr. Tóth Péter

tanszékvezető, egyetemi tanár

Nyelvi képzés

A hallgatók nyelvtudásának fejlesztését, bővítését az Idegen Nyelvi Központ segíti, nyelvvizsgát az INYK keretén belül működő BME Nyelvvizsgaközpontban lehet tenni.

A speciális, szakmai tartalmú kredites kurzusokat B2 és C1 szinten indítjuk, heti 1x2 órában: Műszaki nyelv; Kommunikációs készségfejlesztés; Üzleti nyelv; Kultúraközi kommunikáció; English for University Studies/Deutsch für das Studium; Deutsch im Unternehmen; Kommunikációfejlesztés TED előadások alapján; English for Professional Success/Deutsch für Erfolg im Beruf C1, Professional Writing C1. A kredites kurzusokat az egyetem nappali képzéses hallgatói tanulmányaik alatt bármikor **térítésmentesen** felveheti k, tehát nem kerülnek nyelvi egységbe. A szabadon választható kredites kurzusaink **2 kredit értékűek**, felvételi szabályaik megegyeznek az egyetem többi szabadon választott tárgyával.

Az általános nyelvi tartalmú tárgyak 0 kreditesek, ezek keretében francia,német, olasz vagy spanyol kurzusok indulnak heti 1x2 vagy 2x2 órában a kezdőtől (A1) B2 szintig, angolból és németből C1 szinten is. Ezeknek a kurzusoknak a felvételét az egyetem **ingyenes támogatási egységekkel** biztosítja nappali képzéses hallgatóinak: *1*2 óra = 1 egység / 2*2 óra = 2 egység.* A mesterképzéseken (MSc/MA) 4 egységet. További egységek az adott tanév első napján érvényes hallgatói normatíva 8%-ának megfelelő összegért (jelen pillanatban 13 000 Ft) vásárolhatók.
Az Idegen Nyelvi Központ honlapján (www.inyk.bme.hu) az oktatás / hallgatói nyelvoktatás /tárgyfelvétel - útvonalon teljes tájékoztatást kaphat.

Sarokszabályok – NFTV és TVSZ alapján – a hallgatói az állami ösztöndíjas képzési forma, illetve a hallgatói jogviszony fenntartásához

A tanulmányokra vonatkozó mindenkori alapvető szabályokat a Nemzeti felsőoktatási törvény paragrafusaira épülve a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg.

A legfontosabb alapszabályok – sarokszabályok –, amelyek a tanulmányok idejét, valamint a hallgató minimumteljesítményét előírják, a következők:

Az Egyetem a hallgatót

a) a tanév végén (júliusban) az utolsó két aktív félév teljesítményének figyelembe vételével (tanulmányi eredmény alapú átsorolás)
b) jogszabályban biztosított, igénybe vett támogatott félévek felhasználására figyelemmel (támogatási idő alapú átsorolás)
c) A hallgató kezdeményezésére (kérelemre történő átsorolás)

a költségviselési formák között átsorolja, illetve átsorolhatja.

 Tanulmányi eredmény alapú átsorolás:

- önköltséges képzési formára kell azt a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót átsorolni, aki az utolsó két aktív félévében – amelyben nem vett részt valamely EGT-államban olyan részképzésen, amelyben folytatott tanulmányai az Egyetemen folyó szakos tanulmányaiba beszámíthatók – nem teljesített legalább harminchat kreditet vagy nem érte el a 139/2015. Korm.rendelet szerinti képzési területen, az átsorolásnál figyelembe veendő időszakra előírt értékű súlyozott tanulmányi átlagot. (Ez az átlag a különböző időszakok esetén eltérő.)

  A Szabályzat jelen szakaszának alkalmazásában a „Tantárgybefogadás és kreditelismerés" szabályai alapján elismert kreditek a hallgató által teljesített kreditnek minősülnek, feltéve, hogy azok elismerésére az átsorolás szempontjából vizsgált időszakban került sor.

- Támogatási idő alapú átsorolás:
  - az Egyetem a FIR-ből származó adatok alapján megállapítja a hallgató által felhasznált államilag támogatott, illetve magyar állami (rész)ösztöndíjas félévek számát, és amennyiben a jogszabályi előírások alapján szükséges módosítja a TR-ben a hallgató költségviselési formáját.
  - egy személy – felsőoktatási szakképzésben, alapképzésben és mesterképzésben összesen - tizenkét féléven át folytathat tanulmányokat a felsőoktatásban (támogatási idő). Ha a hallgató kimerítette az egyéni támogatási időt, akkor csak önköltséges képzési formában folytathat tanulmányokat a felsőoktatásban
  - az oklevél megszerzéséhez igénybe vehető támogatási idő legfeljebb két félévvel lehet hosszabb, mint az adott tanulmányok képzési ideje. Ha a hallgató az így meghatározott támogatási idő alatt az adott fokozatot (oklevelet) nem tudja megszerezni, a tanulmányait e szakon önköltséges képzési formában folytathatja akkor is, ha a támogatási időt egyébként még nem merítette ki

- Kérelemre történő átsorolás:
  - A hallgató bármikor kérheti, hogy az általa megadott szakon a soron következő félévben magyar állami (rész)ösztöndíjas költségviselési formáról önköltséges költségviselési formára kerüljön átsorolásra.
  - Az Nftv. 48. § (3) bekezdése alapján a megüresedett magyar állami (rész)ösztöndíjas létszámkeretre az utolsó két aktív félévre számított súlyozott tanulmányi átlag alapján a legjobban teljesítő, azonos szakon tanulmányokat folytató hallgatókat lehet átsorolni.

- Hallgatói jogviszony megszűnése:
  - Jogviszony megszűnése a képzés befejeztével
    - tanulmányainak befejeztésevel, végbizonyítvány, illetve oklevél megszerzésével
  - Jogviszony megszűnése a saját kérésre

- saját kezdeményezés miatt

- Tanulmányi okból történő elbocsátás

  - ha a hallgató a végbizonyítványt – szakon folytatott – tanulmányok megkezdésétől számított, a képzési és kimeneti követelményekben megadott képzési idő kétszeresének letelte előtt nem szerzi meg;

  - ha azonos szakján, ugyanazon tantárgyból a 2012. szeptember 1-jét követően tett sikertelen [elégtelen eredményű] vizsgáinak (szigorlatainak), javító- és ismétlő javító vizsgáinak (szigorlatainak) összesített száma eléri a hatot;

  - azonos szakján, ugyanazon tartárgy kreditpontját 2015/2016. tanév második félévétől kezdődően hatszori tantárgyfelvétel után sem szerzi meg;

  - halmozott súlyozott tanulmányi átlaga alapképzésben a beiratkozást követő 4. aktív félév végén nem éri el a 2,25 értéket, illetve mesterképzésben a beiratkozást követő 2. aktív félévben a 2,50 értéket;

  - utolsó 3 aktív félévében – amelyben nem vett részt valamely EGT tagállamban olyan képzésen, amelyben folytatott tanulmányai az Egyetemen folyó szakos tanulmányaiba beszámíthatók – nem szerzett legalább 20 kreditpontot;

  - amennyiben jogviszonya korábban megszűnt, de az adott képzésre felvételi eljárásban újra felvételt nyert, tanulmányait folytatja, a beiratkozástól számított első 3 aktív félévében – amelyben nem vett részt valamely EGT tagállamban olyan részképzésben**,** amelyben folytatott tanulmányai az Egyetemen folyó szakos tanulmányaiba beszámíthatók – nem szerzett legalább 10 kreditpontot.;

  A Szabályzat jelen szakaszának alkalmazásában a „Tantárgybefogadás és kreditelismerés” alapján elismert (akkreditált) kreditek nem minősülnek a hallgató által megszerzett kreditnek.

- Be nem jelentkezés miatti elbocsátás

  - ha a hallgató egymást követő 3. alkalommal nem jelentette be sem tanulmányai folytatását, sem annak szüneteltetését;

  - ha a hallgató a hallgatói jogviszony szüneteltetésének két féléves időtartamát követően sem regisztrálja magát;

- Átvétel miatti elbocsátás

  - ha a hallgató átvételt nyert más szakra, intézménybe, képzési helyre vagy képzési nyelvet, illetve munkarendet váltott;

- Passzív félévszámtúllépés miatt
    - amennyiben a hallgatói jogviszony adott szakon (képzésen) történő szüneteltetése meghaladja ciklusokra bontott képzési formákban a 4, osztatlan képzési formákban a 6 félévet;
    - a jogviszony szüneteltetésének egybefüggő időtartama meghaladná az Nftv. 45. § (1) bekezdésében meghatározott időtartamot (2 félévet) és jelen féléve a TVSZ szerint passzív félévnek minősülne

- Fizetési hátralék miatti elbocsátás
    - az adott szakon (képzésen) fizetési hátralék miatt, amennyiben a hallgató felszólítása eredménytelen volt és a hallgatónak a felszólítást követő türelmi időszak letelte után is van lejárt határidejű fizetési kötelezettsége és a hallgató részletfizetési kedvezmény vagy fizetési határidő módosítása iránt nem nyújtott be kérelmet ezen időszakon belül;

- Jogviszony létesítéshez szükséges feltétel megszűnése miatti elbocsátás
    - Megszűnik a hallgatói jogviszony a hallgató összes szakján (képzésén) az intézményből való kizárás fegyelmi határozat véglegessé válásának napján;

- Fegyelmi úton történő elbocsátás
    - az Egyetem egyoldalú nyilatkozattal megszünteti a hallgató hallgatói jogviszonyát az adott szakon (képzésen), ha a hallgatói jogviszony létesítéséhez törvényben, illetve kormányrendeletben meghatározott feltétel a továbbiakban már nem áll fenn a hallgató összes szakján (képzésén) az intézményből való kizárás fegyelmi határozata véglegessé válásakor;

A fentiek részleteit, illetve további szabályokat a TVSZ tartalmazza, itt csak a legfontosabb alapszabályokat emeltük ki, amik időközben változhatnak is, így a mindig az aktuális TVSZ-ben leírtak az érvényesek.

Gyakorlati szempontból alapvető és visszatérő sarokszabálynak tekinthető az, hogy az egyes tantárgyak meghirdetését, leírását, a teljesítéséhez kötött feltételeket stb. a konkrét tantárgyat oktató intézet, tanszék előírásai szabályozzák. Egy tantárgy felvételekor ezek tanulmányozása elengedhetetlen. Ezeket a leírásokat tartalmazzák a Tantárgyi adatlapok.

Figyelem! Jelen szakhaladási útmutató az érvényes mintatanterv, előtanulmányi rend és a kapcsolódó szabályok szerint készült. Ez a tájékoztató segítséget nyújt abban, hogy tanulmányait tervszerűen és sikeresen folytassa. Felhívjuk figyelmét, hogy a jövőben lehetséges törvényi, rendeleti szabályozók esetleg módosíthatják a jelen útmutatóban leírtakat. Az esetleges módosításokról a tanulmányai során jelzést kap, hogy ezek a mintatanterv szerinti teljesítésében ne okozzanak problémát.

Tudásfejlesztés, tudásbővítés, tehetséggondozás

A BME GTK-n két kari szakkollégium működik: a 2007-ben alakult gazdaság és társadalomtudományi területen működő Liska Tibor Szakkollégium és a 2012-ben alakult társadalom, kommunikáció és médiatudományi területen működő KommOn Kommunikációs Szakkollégium. Továbbá sok GTK-s hallgató tagja az egyetemi EHK-hoz tartozó Management Szakkollégiumnak, amelyben a GTK-s hallgatók évek óta vezetői szerepet is vállalnak.

A BME GTK több mint 70 európai felsőoktatási intézménnyel kötött Erasmus+ hallgatói és oktatói/szakmai mobilitási szerződést. A korábbi Erasmus program keretében az elmúlt években több száz hallgató utazott ki, illetve közel ugyanennyi érkezett a karra. A legtöbb hallgató Németországba, Olaszországba, Ausztriába, Portugáliába és Spanyolországba jelentkezett, míg sokan érkeznek Franciaországból, Németországból, Spanyolországból és Portugáliából.

A GTK az egyetemi előírásokkal összhangban szigorú pályáztatási rendszert alkalmaz évek óta, melyben domináns részt képez a tanulmányi és szakmai munka (TDK, Szakkollégium).

A hallgatóknak lehetőségük van Tudományos Diákköri Konferencián részt venni.

A Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar egyik fontos eseménye az évente megrendezett TDK-konferencia. Rendezvényeinkkel a hallgatóknak olyan fórumot kívántunk és kívánunk biztosítani, amelyen a tudományos munka felé tett első lépéseiről számolhatnak be. A hallgatóktól és így a benyújtott dolgozatoktól azt várjuk el, hogy a szerzők a hivatalos tananyagon túl foglalkozzanak a választott témával. Ez egyrészt az alkalmazott módszertanban jelenik meg, másrészt pedig a témaválasztásban, amikor az oktatás során csak érintőlegesen tárgyalt kérdéseket vizsgálják meg alaposabban vagy a megtanult ismeretek birtokában a tantermi foglalkozásokban nem szereplő problémaköröket veszik bonckés alá. A TDK-dolgozatok szerzőit oktatók segíti munkájukban, ebből az együttműködésből számos esetben később szakdolgozat is születik.

Továbbtanulás

Az alapszakról a mesterszakra való továbbhaladás lehetősége karunkon a mérnöktanár mesterszakon biztosított. A mesterszakra való bejutás felvételi vizsgához kötött.
Szintén a továbbtanulás lehetőségét kínálják a pedagógiai jellegű szakirányú továbbképzési szakok, amelyek leírása és tájékoztatója megtekinthető a Műszaki Pedagógia Tanszék honlapján.

Tanterv 6 félév nappali, szakoktató (180 kredit)

Tantárgy	Kredit szám	Félév						Heti óraszám			Követelmény*	Záróvizsga
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	Előadás	Gyakorlat	Labor		
I. Természet- vagy gazdaságtudományi ismeretek (18 kredit)												
Matematika szakoktatóknak	6	x						2	4	0	v	
Fizika szakoktatóknak	7		x					2	5	0	v	
Gazdasági és menedzsment ismeretek szakoktatóknak	5	x						5	0	0	v	
II. Gazdasági és humán ismeretek (15 kredit)												
Minőségmenedzsment a szakképzésben	4			x				4	0	0	v	
A környezeti nevelés és fenntarthatóság	4			x				0	4	0	é	
Szakoktatói kommunikáció	4		x					0	4	0	é	
Ergonómia, munka- és egészségvédelem	3			x				3	0	0	é	
III. Pedagógiai és pszichológiai ismeretek, pedagógiai gyakorlatok (40 kredit)												
Pszichológia	7	x						4	3	0	v	ZV
Netgeneráció	4				x			0	4	0	é	ZV
Konfliktuspedagógia	3			x				0	3	0	é	
Különleges bánásmódot igénylő tanulók	4				x			0	4	0	é	
Pedagógiai kompetenciák	4		x					0	4	0	é	ZV
Az iskolai kapcsolatok hálózata	3			x				0	3	0	é	
Szakoktatói pályakép	4	x						0	4	0	é	
Alternatív utak a pedagógiában	4				x			0	4	0	é	

Közösségfejlesztés	3	x						0	3	0	é	
Az életen át tartó tanulás paradigmája	4			x				0	4	0	é	ZV
IV. Szakmai specializációnak megfelelő szakmai ismeretek (40 kredit) ****												
Informatika a pedagógiában	3	x						0	3	0	é	
Műszaki kommunikáció	4		x					0	4	0	é	
A szakmai ismeretszerzés módszerei	3	x						0	3	0	é	
Rendszerelmélet	3		x					2	1	0	v	
Tanműhelyi üzemszervezés és logisztika	3				x			1	1	0	é	
Szakmai alapismeretek szakoktatóknak I.	4		x					2	2	0	v	
Szakmai alapismeretek szakoktatóknak II.	5			x				2	3	0	v	
Szakmódszertanok szakmai alapjai I.	5				x			2	3	0	v	ZV
Szakmódszertanok szakmai alapjai II.	5					x		2	3	0	é	ZV
Szakmódszertanok szakmai alapjai III.	5						x	2	3	0	é	ZV
V. A szakmai specializációnak megfelelő szakmódszertanok, szakmai és pedagógiai gyakorlatok (47 kredit)****												
A szakképzés pedagógia alapjai	5		x					5	0	0	v	ZV
Szakképzés a vállalatoknál	3			x				2	1	0	é	
Az iparoktatás története	3					x		3	0	0	v	
Szakmódszertan I.	5				x			2	3	0	v	ZV
Szakmódszertan II.	5					x		2	3	0	v	ZV
Szakmódszertan III.	5						x	2	3	0	é	ZV
Szakmódszertani projekt	4						x	0	0	4	é	

Pedagógiai gyakorlat I.	3					x		0	0	3	é	
Kísérő szeminárium I.	2					x		0	2	0	é	
Pedagógiai gyakorlat II.	3						x	0	0	3	é	
Kísérő szeminárium II.	2						x	0	2	0	é	
Portfólió	3						x	0	0	3	é	
Szakmai gyakorlat	4						x	0	0	4	é	
VI. Szabadon választható tárgyak (10 kredit)* **												
Szabadon választható I.	5				x			2	3	0	é	
Szabadon választható II.	5					x		2	3	0	é	
VII. Szakdolgozat (10 kredit)												
Szakdolgozat I.	5					x		0	0	5	é	
Szakdolgozat II.	5						x	0	0	5	é	
Összesen:	180	31	31	29	30	28	31	53	99	27	v: 13; é: 30	

* Követelmény: é: évközi jegy; v: vizsga

** „Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 47/2020. (XII. 10.) ITM rendelete a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról szóló 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet módosításáról” alapján megállapított kompetenciakörök:

1. A szakoktató specializációnak megfelelő elsajátítandó szakmai kompetenciák: 1.1. tudása; 1.2. képességei; 1.3. attitűdje; 1.4. autonómiája és felelőssége

2. A szakoktató pedagógiai területen elsajátítandó: 2.1. tudása; 2.2. képességei; 2.3. attitűdje; 2.4. autonómiája és felelőssége

*** Szabadon választható I. 1. vagy 2. tárgy közül a listában; Szabadon választható II. 2. vagy 3. tárgy közül a listában.

	Szabadon választható tárgyak	Kr.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Ea.	Gyak.	Lab.	Köv.
1.	Válsághelyzetek a szakiskolás tanulók életében	5				x			2	3	0	é

2.	Hogyan írjunk szakdolgozatot?	5				x	x		2	3	0	é
3.	Pedagógiai kutatásmódszertan alapjai	5					x		2	3	0	é

***** Zárójelben megadva a kart és a tanszéket, ha nem a GTK Műszaki Pedagógia Tanszék munkatársa.

Záróvizsga ismeretkörök:

- Pedagógia (pszichológia, netgeneráció, pedagógiai kompetenciák, az életen át tartó tanulás paradigmája, a szakképzés pedagógiai alapjai)
- Szakmódszertanok szakmai alapjai (I., II., III.)
- Szakmódszertan (I., II., III.)

Műszaki szakoktató specializáció[+]	Tantárgy
Szakmai alapismeretek szakoktatóknak I.	gépgyártástechnológia
Szakmai alapismeretek szakoktatóknak II.	digitális technika
Szakmódszertanok szakmai alapjai I.	kémia és vegyipari technológia
Szakmódszertanok szakmai alapjai II.	általános járműgéptani ismeretek
Szakmódszertanok szakmai alapjai III.	építőanyagok

Tanterv 6 félév levelező, szakoktató (180 kredit)

Tantárgy	Kredit szám	Félév						Óraszám (félévi összes)			Követelmény*	Záróvizsga
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	Előadás	Gyakorlat	Labor		
I. Természet- vagy gazdaságtudományi ismeretek (18 kredit)												
Matematika szakoktatóknak	6	x						10	14	0	v	
Fizika szakoktatóknak	7		x					10	18	0	v	
Gazdasági és menedzsment ismeretek szakoktatóknak	5	x						20	0	0	v	
II. Gazdasági és humán ismeretek (15 kredit)												
Minőségmenedzsment a szakképzésben	4			x				16	0	0	v	
A környezeti nevelés és fenntarthatóság	4			x				0	16	0	é	
Szakoktatói kommunikáció	4		x					0	16	0	é	
Ergonómia, munka- és egészségvédelem	3			x				12	0	0	é	
III. Pedagógiai és pszichológiai ismeretek, pedagógiai gyakorlatok (40 kredit)												
Pszichológia	7	x						18	10	0	v	ZV
Netgeneráció	4				x			0	16	0	é	ZV
Konfliktuspedagógia	3			x				0	16	0	é	
Különleges bánásmódot igénylő tanulók	4				x			0	16	0	é	
Pedagógiai kompetenciák	4		x					0	16	0	é	ZV
Az iskolai kapcsolatok hálózata	3			x				0	16	0	é	
Szakoktatói pályakép	4	x						0	16	0	é	
Alternatív utak a pedagógiában	4				x			0	16	0	é	

Közösségfejlesztés	3	x						0	16	0	é	
Az életen át tartó tanulás paradigmája	4			x				0	16	0	é	ZV
IV. Szakmai specializációnak megfelelő szakmai ismeretek (40 kredit)												
Informatika a pedagógiában	3	x						0	12	0	é	
Műszaki kommunikáció	4		x					0	16	0	é	
A szakmai ismeretszerzés módszerei	3	x						0	12	0	é	
Rendszerelmélet	3		x					6	6	0	v	
Tanműhelyi üzemszervezés és logisztika	3				x			6	6	0	é	
Szakmai alapismeretek szakoktatóknak I.	4		x					10	10	0	v	
Szakmai alapismeretek szakoktatóknak II.	5			x				10	10	0	v	
Szakmódszertanok szakmai alapjai I.	5				x			10	10	0	v	ZV
Szakmódszertanok szakmai alapjai II.	5					x		10	10	0	é	ZV
Szakmódszertanok szakmai alapjai III.	5						x	10	10	0	é	ZV
V. A szakmai specializációnak megfelelő szakmódszertanok, szakmai és pedagógiai gyakorlatok (47 kredit)												
A szakképzés pedagógia alapjai	5		x					20	0	0	v	ZV
Szakképzés a vállalatoknál	3			x				6	6	0	é	
Az iparoktatás története	3					x		12	0	0	v	
Szakmódszertan I.	5				x			10	10	0	v	ZV
Szakmódszertan II.	5					x		10	10	0	v	ZV
Szakmódszertan III.	5						x	10	10	0	é	ZV
Szakmódszertani projekt	4						x	0	0	16	é	

Pedagógiai gyakorlat I.	3					x		0	0	12	é	
Kísérő szeminárium I.	2					x		0	8	0	é	
Pedagógiai gyakorlat II.	3						x	0	0	12	é	
Kísérő szeminárium II.	2						x	0	8	0	é	
Portfólió	3						x	0	0	12	é	
Szakmai gyakorlat	4						x	0	0	16	é	
VI. Szabadon választható tárgyak (10 kredit)* **												
Szabadon választható I.	5				x			10	10	0	é	
Szabadon választható II.	5					x		10	10	0	é	
VII. Szakdolgozat (10 kredit)												
Szakdolgozat I.	5					x		0	0	20	é	
Szakdolgozat II.	5						x	0	0	20	é	
Összesen:	180	31	31	29	30	28	31	226	392	108	v: 13; é: 30	

* Követelmény: é: évközi jegy; v: vizsga

** „Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 47/2020. (XII. 10.) ITM rendelete a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról szóló 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet módosításáról” alapján megállapított kompetenciakörök:

1. A szakoktató specializációnak megfelelő elsajátítandó szakmai kompetenciák: 1.1. tudása; 1.2. képességei; 1.3. attitűdje; 1.4. autonómiája és felelőssége

2. A szakoktató pedagógiai területen elsajátítandó: 2.1. tudása; 2.2. képességei; 2.3. attitűdje; 2.4. autonómiája és felelőssége

*** Szabadon választható I. 1. vagy 2. tárgy közül a listában; Szabadon választható II. 2. vagy 3. tárgy közül a listában.

	Szabadon választható tárgyak	Kr.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Ea.	Gyak.	Lab.	Köv.
1.	Válsághelyzetek a szakiskolás tanulók életében	5				x			10	10	0	é
2.	Hogyan írjunk szakdolgozatot?	5				x	x		10	10	0	é
3.	Pedagógiai kutatásmódszertan alapjai	5					x		10	10	0	é

**** Választható specializációk: műszaki szakoktató

***** Zárójelben megadva a kar és a tanszék, ha nem a GTK Műszaki Pedagógia Tanszék munkatársa.
Záróvizsga ismeretkörök:

- Pedagógia (pszichológia, netgeneráció, pedagógiai kompetenciák, az életen át tartó tanulás paradigmája, a szakképzés pedagógiai alapjai)
- Szakmódszertanok szakmai alapjai (I., II., III.)
- Szakmódszertan (I., II., III.)

Műszaki szakoktató specializáció[+]	Tantárgy
Szakmai alapismeretek szakoktatóknak I.	gépgyártástechnológia
Szakmai alapismeretek szakoktatóknak II.	digitális technika
Szakmódszertanok szakmai alapjai I.	kémia és vegyipari technológia
Szakmódszertanok szakmai alapjai II.	általános járműgéptani ismeretek
Szakmódszertanok szakmai alapjai III.	építőanyagok